

NAZIV DOKUMENTA:	IZVJEŠTAJ S PRVE EQIBELT RADIONICE O CENTRIMA POTPORE E-UČENJU
NAZIV RADIONICE:	USPOSTAVA CENTARA POTPORE E-UČENJU
SADRŽAJ:	<p>I. Osnovne napomene o sadržaju radionice2</p> <p>II. Zaključci radionice2</p> <ul style="list-style-type: none"> ☒ Centar potpore e-učenju treba osigurati multidisciplinarnu potporu nastavnicima i studentima..... 2 ☒ Važno je prepoznati specifične potrebe za potporu u području e-učenja na određenom sveučilištu/fakultetu/školi..... 3 ☒ Odabir odgovarajućeg organizacijskog modela za potporu e-učenju na određenom sveučilištu/fakultetu/školi..... 3 ☒ Definiranje specifičnih kompetencija i usluga Centra potpore e-učenju na određenom sveučilištu/fakultetu/školi..... 3 ☒ Stvaranje stvarnih preduvjeta za operativan, održiv i učinkovit rad centara potpore e-učenju 4 ☒ Sva postojeća i dostupna sredstva i pristupi na nacionalnoj, sveučilišnoj i fakultetskoj razini trebaju se iskoristiti za potporu e-učenju 5
Mjesto radionice:	Cavtat, Hrvatska
Datumi:	utorak, 20. lipnja – srijeda, 21. lipnja 2006.
Organizatori:	➤ Sveučilišni računski centar Sveučilišta u Zagrebu
Ciljevi:	<ul style="list-style-type: none"> ⊙ prikupiti i usvojiti iskustva europskih sveučilišta o njihovu pristupu aktivnostima potpore e-učenju i organizaciji usluga, skupina ili centara potpore e-učenju ⊙ potaknuti proces uspostave centara potpore e-učenju na hrvatskim sveučilištima ⊙ pomoći imenovanim sveučilišnim timovima za e-učenje u procesu definiranja i uspostave centara potpore e-učenju
Predavači (abecednim redom):	<ul style="list-style-type: none"> 🇵🇹 Rita Falcão, Sveučilište u Portu, Portugal 🇸🇬 Nora Mogey, Sveučilište u Edinburgu, Škotska 🇦🇹 Eva Obermüller, Tehničko sveučilište u Beču, Austrija 🇭🇷 Daliborka Pašić, CARNet, Hrvatska 🇵🇹 Alfredo Soeiro, Sveučilište u Portu, Portugal
Ciljana publika (sudionici):	<ul style="list-style-type: none"> 👥 članovi sveučilišnih tijela odgovorni za nastavu, e-učenje ili primjenu informacijskih i komunikacijskih tehnologija 👥 članovi državnih tijela odgovorni za implementaciju metodologija i tehnologija e-učenja 👥 članovi projekta EQIBELT i članovi sveučilišnih tijela za razvoj strategije e-učenja 👥 sveučilišni nastavnici uključeni ili zainteresirani za e-učenje 👥 tehničko ili drugo osoblje uključeno ili zainteresirano za e-učenje
Web stranice:	http://eqibelt.srce.hr/workshops/cavtat/EL_support_centers
Izveštaj pripremljen:	srpanj 2006.
Izveštaj pripremila:	Sandra Kučina
Odobrenje izvještaja:	Izveštaj su e-mailom pregledali sudionici radionice u razdoblju 6.-13. rujna 2006.

I. OSNOVNE NAPOMENE O SADRŽAJU RADIONICE

Prva EQIBELT radionica o Centrima potpore e-učenju održana je u Cavtatu 20. i 21. lipnja 2006. kao jedna od tri predviđene radionice tijekom procesa uspostavljanja Centara potpore e-učenju, a s ciljem upoznavanja i rasprave mogućih organizacijskih i financijskih modela, potrebnih kompetencija i mogućih usluga takvog centra.

Osnova radionice bila su predavanja predstavnika europskih sveučilišta o njihovu načinu potpore e-učenu i aktivnostima te organizaciji usluga, skupina i centara potpore e-učenju (prema redoslijedu predavanja):

- ◆ **Nora Mogyey**, Sveučilište u Edinburgu, Škotska: ***The maturing of MALTS from a mixed blend***
- ◆ **Alfredo Soeiro & Rita Falcão**, Sveučilište u Portu, Portugal: ***University of Porto E-learning Support Center Experience***
- ◆ **Eva Obermüller**, Tehničko sveučilište u Beču, Austrija: ***One year of experiences at the E-Learning Centre, Vienna University of Technology***
- ◆ **Daliborka Pašić**, CARNet, Hrvatska: ***Reference Centers for E-education***

Kao uvod radionici, **prof. Tapio Varis** održao je 20. lipnja 2006. predavanje naslova "***E-learning goes social – policy becomes inclusive?***" Predavanje je održano zajednički s međunarodnom konferencijom ITI2006, a kao dio posebne konferencijske sekcije: "E-učenje: Mogućnosti i izazovi za učenje i poučavanje".

Radionicu je vodila Sandra Kučina (Sveučilišni računski centar Sveučilišta u Zagrebu), član užeg tima EQIBELT projekta.

Važan doprinos radionici dali su prorektori Sveučilišta u Zagrebu prof. Vlasta Vizek Vidović (prorektor za međunarodnu suradnju) i prof. Vjekoslav Jerolimov (prorektor za nastavu i studente) te prof. Aleksa Bjeliš, bivši prorektor za znanost i razvoj Sveučilišta u Zagrebu.

Posebno važan doprinos rezultatima radionice dale su rasprave sudionika za vrijeme predavanja te rasprave za vrijeme sekcija predviđenih za raspravu.

Potpuna lista sudionika radionice navedena je na web stranicama projekta.

II. ZAKLJUČCI RADIONICE

Zaključci koji slijede proizašli su iz predavanja i rasprava koji su održani tijekom radionice.

Centar potpore e-učenju treba osigurati multidisciplinarnu potporu nastavnicima i studentima

Centar potpore e-učenju načelno može pružati potporu u svim područjima učenja i poučavanja, kao i u području primjene informacijske i komunikacijske tehnologije. Stoga kompetencije centra potpore mogu pokriti područja metodologije i pedagogije, komunikacije, instrukcijskog dizajna, razvoja medija, grafičkog dizajna, alata za e-učenje, ICT alata, testiranja i evaluacije, upravljanja i koordinacije projekata, timskog menadžmenta i sl.

Stručnjaci u području posebnih vještina, kao što su instrukcijski dizajn, grafički dizajn, razvoj medija i upravljanje projektima, mogu biti angažirani za proizvodnju visoko kvalitetnog obrazovnog multimedijskog sadržaj.

Važno je prepoznati specifične potrebe za potporu u području e-učenja na određenom sveučilištu/fakultetu/školi

U procesu implementacije e-učenja u visokom obrazovanju vrlo je važno dati potporu nastavnicima i studentima uključenima u aktivnosti oko e-učenja, motivirati ih i poticati da misle na novi način.

Kako bi se osigurala učinkovitost centra potpore e-učenju, potrebno je prepoznati i analizirati specifične potrebe potencijalnih korisnika (nastavnika i studenata) te im osigurati kvalitativnu potporu i objasniti prednosti uporabe e-učenja. Osnovani centri potpore e-učenju imaju zadatak osigurati nastavnicima i studentima usluge i potporu vezane uz online učenje i nastavnu tehnologiju.

Kao potencijalni korisnici centra potpore e-učenju prepoznati su fakultetski djelatnici zainteresirani ili uključeni u razvoj nastave pomoću e-učenja, studenti te sama institucija.

U početku svojeg rada Centar će osigurati potporu profesorima, a s vremenom će proširiti svoje usluge i na studentsku populaciju. Indirektnu potporu, Centar će ujedno osigurati napredak i ustanovama i to kroz poboljšanje kvalitete obrazovanja, povećanje učinkovitosti i transparentnosti obrazovnog procesa i konkurentnosti.

Kao najčešće potrebe nastavnika prepoznate su tehnička potpora u uporabi ICT-a, osiguravanje alata za e-učenje, osmišljavanje primjene ICT-a u poučavanju, osiguravanje kvalitete u poučavanju, multidisciplinarni pristup učenju i poučavanju, uporaba različitih komunikacijskih kanala i alata za poboljšanje učenja i poučavanja i sl.

Odabir odgovarajućeg organizacijskog modela za potporu e-učenju na određenom sveučilištu/fakultetu/školi

Organizacija i uspostava centra potpore e-učenju trebaju biti sastavni dio cjelokupnog procesa planiranja e-učenja i trebaju slijediti organizacijski model sveučilišta/fakulteta/škole.

Na osnovu zaključaka Prve radionice o strategiji i viziji e-učenja održane u Dubrovniku, e-učenje te uspostava i vođenje centra potpore e-učenju trebaju biti prepoznati od sveučilišne i fakultetske uprave kao sastavni dio sveukupne sveučilišne organizacije i dio sveukupne vizije, strategije i prakse obrazovanja.

Svako od hrvatskih sveučilišta, članova konzorcija projekta, treba odrediti svoj vlastiti organizacijski model centra potpore e-učenju. Nekima će više odgovarati centralizirani model (s centralnom jedinicom potpore na sveučilišnoj razini), a drugima decentralizirani model (svaki fakultet, škola/odsjek ima svoju jedinicu potpore). Na osnovu postojećih iskustava (de)centralizacije i upravljanja zajedničkim sveučilišnim uslugama u ovim ustanovama, moguće su različite inačice modela.

Sveučilište u Rijeci već je definiralo organizacijski model u sklopu projekta „E-sveučilište“. Sveučilište u Dubrovniku najvjerojatnije će izabrati centralizirani model, a Sveučilište u Zagrebu, s obzirom na svoju veličinu i raznolikost sastavnica, najvjerojatnije će izabrati jedan od hibridnih modela, tzv. koordinirani decentralizirani model, sa središnjom jedinicom na sveučilišnoj razini. Ovakav bi model kroz središnju jedinicu trebao osigurati specijaliziranu pomoć i potporu, kao i koordinaciju s jedinicama potpore na fakultetima, koje su zapravo prva linija potpore nastavnicima i studentima.

Centri trebaju poticati projektni pristup i timski rad.

Definiranje specifičnih kompetencija i usluga centra potpore e-učenju na određenom sveučilištu/fakultetu/školi

Načela otvorenosti i susretljivosti od velike su važnosti za djelovanje centara potpore e-učenju. Ljudi koji rade u centru moraju ostaviti susretljiv dojam i nastojati ispuniti/prihvatiti svaki zahtjev. Prvi je dojam vrlo važan te svakako treba naći načina pozitivno odgovoriti na sve upite.

Prva je zadaća svakog sveučilišta/škole okupiti sve kompetencije i usluge na jednom mjestu kako bi omogućili nastavnicima da budu uspješni, učinkoviti i konkurentni u poučavanju, istraživanju i služenju društvu.

Vrlo je važno odrediti koje su kompetencije najvažnije za nastavnike na određenom sveučilištu/školi i osigurati intenzivnu potporu baš u tim područjima.

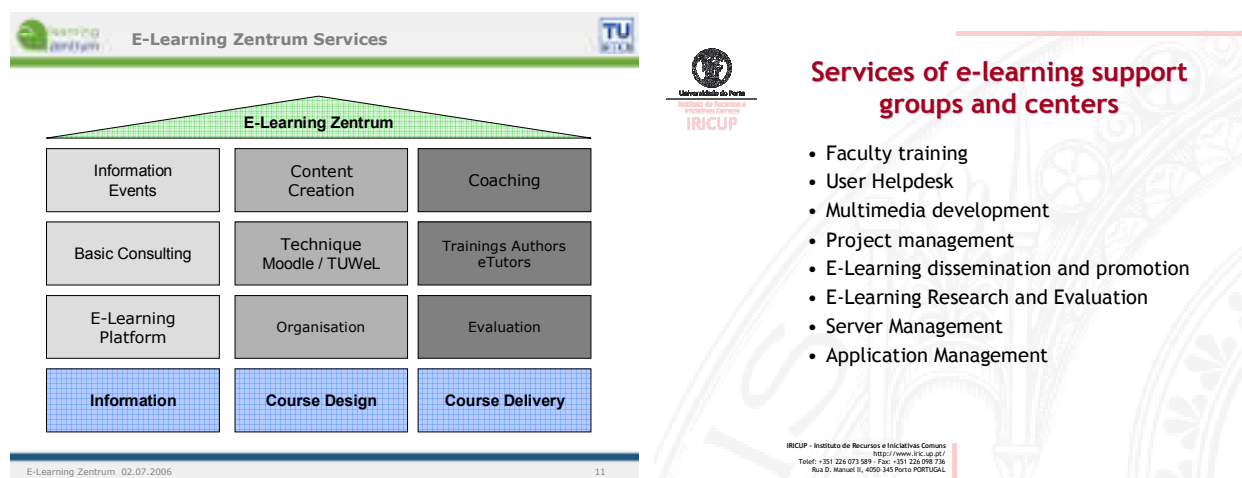
Centar može organizirati tečajeve za naobrazbu i usavršavanje nastavnika u području razvoja novih pedagoških vještina te pristupa potrebnih u okruženju e-učenja. centar također može osigurati računalne ili web nastavne alate. *Helpdesk* koji djeluje unutar centra može odgovarati na pitanja iz područja informacijskih i komunikacijskih tehnologija i e-učenja te tako osigurati korisnicima neposredne odgovore na njihova pitanja. U isto vrijeme korisnici neće morati brinuti o tehničkim postavkama/temama koje će pokrivati stručnjaci centra.

Centar za potporu e-učenju dobro je mjesto za uspostavljanje i održavanje sveučilišnih repozitorija obrazovnih objekata, ali i repozitorija drugih elemenata, kao što su zbirke slika, video zapisa, animacija i drugih multimedijjskih objekata koji se mogu koristiti u obrazovanju te ugraditi u nastavu izvođenu tehnologijom e-učenja.

Centar može pružiti tehničku potporu i usluge osiguravanjem središnjeg servera i sistem-administratora za potrebe e-učenja na sveučilišnoj razini.

Jedna je od najvažnijih usluga koju centar potpore e-učenju može pružiti promidžba e-učenja, širenjem podataka i informacija o e-učenju, te davanje preporuka i modela uporabe ICT-a u obrazovanju.

Slijede primjeri usluga koje pružaju centri potpore e-učenju na Tehničkom sveučilištu u Beču (TUW) i Sveučilištu u Portu:

Stvaranje stvarnih preduvjeta za operativan, održiv i učinkovit rad centara potpore e-učenju

Kako bi postao operativan i osigurao stvarnu i dugoročno kontinuiranu potporu, centar potpore e-učenju mora imati svoje stalne zaposlenike, suradnike i ostala potrebna sredstva.

Važno je da centar potpore e-učenju ima stalno zaposlene djelatnike s jedinom i primarnom zadaćom pružanja potpore u području e-učenja. Nije moguće pružiti kvalitetnu i dugoročnu (održivu) potporu samo uz povremene suradnike ili volontere.

Potrebno je osigurati stvarna financijska i tehnička sredstva kako bi se osigurali stručnjaci u područjima koja ne može podržati osoblje centra potpore e-učenju i kako bi se osigurali posebni alati i okolina koji nisu dostupni na drugim mjestima unutar sveučilišta/fakulteta. Također je važno

osigurati sredstva za promidžbu e-učenja te motivirati i nagraditi nastavnike i studente koji se koriste tehnologijom e-učenja.

Iako će proces osnivanja ovakvog centra biti financiran kroz projekt EQIBELT, od velike je važnosti odmah unutar sveučilišnog plana i proračuna osigurati zapošljavanje osoblja s punim radnim vremenom.

Za održivost centra potpore e-učenju i njegovih usluga također je važno imati jasne organizacijske i financijske odluke sveučilišne uprave te potpun i jasan plan integracije centra u organizacijski i financijski model sveučilišta.

Sva postojeća i dostupna sredstva i pristupi na nacionalnoj, sveučilišnoj i fakultetskoj razini trebaju se iskoristiti za potporu e-učenju

S obzirom na kompleksnost i širinu procesa implementacije i potpore e-učenju, važno je uključiti sve zainteresirane, sva postojeća i dostupna sredstva, uključujući institucije kao što su Srce i CARNet te postojeće skupine i stručnjake u području e-učenja na sveučilištima i fakultetima u jedan sinergijski organizacijski model potpore e-učenju na svakom sveučilištu.

Iako svako sveučilište treba odlučiti o svojoj obrazovnoj strategiji te pristupu i organizacijskom modelu uporabe i potpore e-učenju, svakako treba podržati uporabu već postojećih resursa na nacionalnoj razini, razmjenu ideja i najboljih rješenja te raspraviti i uskladiti stavove o mogućim zajedničkim pristupima ili izvorima resursa.

Sljedeća shema ilustrira mogućnosti sudjelovanja različitih „ponuđača” koji mogu ponuditi usluge u sklopu implementacije e-učenja i njegove potpore na sveučilišnoj razini:

